

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyűjtösek, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilváltási cikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriafő-ház), a hová a lap szellemi részét illető közlemények címezendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 1 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 80 forint. Egy hónapra . . . 1 ft. 50 kr.

Egy szám ára 5 krajczár.

Megjelenik minden nap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatkak vissza.

ELENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Komédia?

Budapest, ápril 30.

Nem sokára egyből az a béke konferencia, melyet az orosz császár kezdeményezett.

Emlékezzünk minthogy, hogy a mikor először híre ment a császár béke-tervének, a világ sajtó ily üdvözölte e nagy eseményt, mint a mely hivatva van átalakítani az egész európai államok állami és társadalmi rendjét.

Kölnösen es kelthetett feltűnést, hogy a részletes lefegyverzés tervénél az európai államok legnagyobb katonai hatalmassága s az európai államfők leg-hatalmasabbja lép a kezdeményezés tere-re.

És bár igen sokan komoly aggodalmakat tápláltak az iránt, hogy ezt a tervet komoly valószínűséggel meg lehet-e egyáltalán érlelni, voltak nag számban államférfiak és politikusok olyanok is, a kik annak a hitüknek adák kifejezést, hogy a császár eszméjét ölecsönös jóakarral megvalósítani lehet.

Most arról van szó, hogy a konferencia összeüljön. Az egyes államok most tanácskoznak a felett, hogy részt vegyenek-e egyáltalán ezen a konferen-czián és kikkel képviseltessek magukat.

A spanyol kormányférfiak gyíkye, a kiknek európai híre van, a napokban azt a nyilatkozatot tette, hogy a egész lefegyverzési terv merő komédia, a melyet nem lehet komolyan venni, s így szerinte Spanyolországnak nincs oka részt venni azon az értekezleten.

De hát valójában komédia az, ha a világ egyik leghatalmasabb irakodója indítványokkal lép fel az európai államok képviselése előtt, a melynek célja a nemzetek által elviselet-lennek tartott katonai terheknek eg-alább részben való megszüntetése?

Hát tulajdonképen miért komédia az, ha maga a leghatalmasabb állam lép a kezdeményezés útjára azzala komoly szándékkal, hogy az egész európai államok kölcsönös egyetértéssel redukálják a haderő létszámát, e zel eszköztessék a hadsereg szükségse-teinek kielégítésére rendelt állami kiadá-sokat és lehetővé tegyék, hogy az ez uton elért nagy megtakarításokból elő-álljék államvédelmi felesek a népek egyéb szükségleteinek ellátására hasz-náltassanak fel?

Megvalljuk: érthetetlen előttünk, hogy ilyen, egész Európa népeire mesz-sze kiható jelentőséggel bíró kezdemé-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Május 1.

Az én gyermekeim.

— Sverdna Károlytól. —
Az „Ellenzék” részére fordította: AMICA.
V.
(Folytatás.) (16.)
— Édes gyermekem, — mondám csu-dálkozva, — ugyan miért is sírál? Neked nem lehet okod arra. Rozamond, édesem, te bizony boldog vagy?
— Boldog! — Természetes, hogy boldog vagyok! Miért ne lennék az? — mondá, különös hangon nevetve. Hiszen egykor negyven ezer font vagyonom lesz és olyan nagy házam, hogy négy Rózsahalom eltérne benne. — Természetes, hogy boldog vagyok.
Még mielőtt a beszédét egészen bevé-gezte volna, a régi impulsív módonában ki-ment az üvegajtón. — Én Penelopa néz-tem, de Penelop nem nézett fel a kötéséről.
Penelop, — mondám végre — én attól félek, hogy ez a gyermek nem boldog.
— Természetes, hogy nem az, — volt a válasz.
És a testvérem felhúzta a szemöldö-keit, mintha csudálkozna rajtam.
Rozamondot láthatták az ablakból, amint a virágágyak között járka, s a hosz-szu kék selyem ruhájának az uszályát maga után húzta. Virágokat szedett, de nem lát-hattam, hogy miféleképp. Addig szedte, míg mind a két kis keze tele volt és ekkor ismét bejött a szobába. — Láttam, hogy az egész

nyezést egyszerű komédiának tekintse-nek, épen a jelen időkben, a mikor, ha már komédia valami, úgy első sorban épen az a komédia, a melyet az ösz-szes államok az egyre növekedő had-seregeikkel folytatnak.

Abban ugyanis komoly politikusok és még komolyabb stratégiák egyetérte-nek, hogy Európa területén a hadse-regek mai fegyverze mellett nagyobb hadjárat nem folytatható, a hadseregek akciója tehát jobbra a — parádékon hajtatik végre.

Hogy ez a paradirozás mibe ke-rül az európai országoknak, — azt számbelileg nem is határozzuk meg, mert oly horribilis összeg kerülne ki, a mely elrémítné még a legharczasabb embereket is.

A ki tehát komédiát keres, az a komédiát az európai államok haderőinek jelenlegi állandó felkészültségében ke-resse, nem pedig abban az indítvány-ban, melynek keresztül vitele csak áld-ásos lehet a nemzetekre nézve.

Az ilyen indítványt csak azok te-kinthetik komikusnak, a kik még ma sem éltek be magukat abba a gondo-latba, hogy Európa népeit a békes fej-lődés útján ma már nem annyira az erős és harcsképes hadseregek védik meg, hanem a mi ezt a fejlődést biz-tosítja: az a nemzetek fokozott igényelése az ipar-, a mezőgazdaság, a kereskede-lem és a kulturális haladás eszközeinek kihasználásában.

Szokjunk le már valahára arról a gondolatról, hogy manapság az erős hadseregek az egyedüli védelmezői a nemzetek biztonságának és igyekezzünk beleélni magukat abba a gondolatba, hogy ezentul a nemzet boldogul, a mely a maga belső életében fegyverzi fel magát a fejlődés eszközeivel és nem pusztán a külső védelem fegyvereire támaszkodva meríti ki a maga erejét az állandó védelmi helyzetben.

Nem komédia az, a mit az orosz császár kezdeményez, hanem olyan szük-ség előtt való okos meghajlás, a mely szükségletet a nemzetek újabbkori élete és historiai fejlődése teremtet meg.

Ma egyik európai hatalom sem gondolhat hódításokra.

A nemzetek ma azt a korszakot élék, a mikor minden bölcs és előre-látó nemzet a maga belső életének megerősítésén kénytelen munkálni, ha azt akarja, hogy megtarthassa pozíció-ját az európai súlyegyenben.

A népeknek tehát azokra a fegy-

verekre és azokra a munkáskezekre van szükség, a melyektől a belső fejlődés van feltételezve. Hogy pedig ezeket a szükségleteket elláthassuk, okvetlenül a haderő szükségleteit kell megapasztanunk és higgye el az a spanyol állam-férfit, hogy a ki erre törekszik, nem boldonságot csinál, nem komédiát ját-szik, hanem a nemzetek belső megerő-södésének az útját egyengeti.

Ebben a törekvésben pedig min-den okos ember támogatására szá-míthat.

Politikai hírek.

A függetlenségi párt értekezlete.
A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt tár-gyalta az Ugron Gábor vezetése alatti párt-nak a közgazdasági önállóság kivívása örde-kében való együttműködésre vonatkozó átiratát.

Erre nézve a párt a következő jegyző-könyvi kivonatot küldte át Bartha Miklósnak, mint az Ugron Gábor vezetése alatt álló párt elnökének:

Jegyzőkönyvi kivonat a függetlenségi és 48-as pártnak Kossuth Ferencz elnöke-le alatt, 1899. évi április 28-án tartott értekezletének jegyzőkönyvéből. Alólított jegyző előterjeszté az Ugron Gábor elnöke-le alatt álló párt által 1899. évi április 25-ikéről kelteztett és Bartha Miklós elnök és Visontai Soma jegyző irak által aláírt átiratot. A párt ezen átiratra vonatkozólag a következő határozatot hozta: Örömmel fogadják az Ugron Gábor vezetése alatti párt elhatározását, annyival is inkább, mert az önálló vámtérlet kivívása érdekében a Kossuth Ferencz vezetése alatt 48 as és függetlenségi párt különösen az utóbbi négy és fél év alatt folytonos, kitartó és erőtjes akcióit folytatott és ennek az akciónak csak előnyére válik, ha ehhez az Ugron Gábor vezetése alatti párt is csatlakozik. Thaly Kálmán elnök indít-ványára ez értekezlet elhatározta, hogy az együttes közgazdasági mozgalom szem-pontjából véleményes jelentéstételre ki-küldi Kossuth Ferenczet, Thaly Kálmánt, Györy Elekét, Just Gyulát, Komjáthy Bélát, Bartha Ödönt, Tóth Jánost és Andrey Gulát.
Kelt Budapesten, 1899. évi április 28-án. Kossuth Ferencz elnök. Thaly Ferencz jegyző

Kelt Budapesten, 1899. évi április 28-án. Kossuth Ferencz elnök. Thaly Ferencz jegyző

A harmadik ülésről. A kuriai bí-ráskodás, valamint a házszabályok reviziójának letárgyalása után május első felében véget ér az 1896—1901-ik országgyűlésnek szokatlanul hosszú második ülészaka és megnyitják a harmadik ülészak. Ennek kö-vetkeztében újra fognak megalakulni a bi-zottságok. A pártviszonyokban időközben be-állott változások léányegesen más képet fog-nak adni az új bizottságoknak. A nemzeti párt nem fog többet szerepelni a bizottsá-gokban, ellenben helyet kér ezekben, legalább

mondá a testvérem egy percz mulva. És én engedelmekedtem.

A boritékból egy hírlap esett ki. És ezen még jobban csudálkoztam. Miért kívánja az a gyermek, hogy én ezt a divat lapot elolvassam?
Ah, ő azt mondta, hogy meg fogom lát-ni, hogy hol olvassam; talán meg lesz az a hely jelölve! Lassuk, megkeresem. — Megta-láltam — néhány sor fekete tentával volt alá-huzva.

„Ugy értesültünk, hogy Fenwich Halli Sir Fenwich Artur rövid idő alatt megfogja tartani esküvőjét Carlyon Rozamond kisasz-szonyal, a Carlyon Robert Esquire egyetlen egy leányával.“
— Az a gyermek megőrült! — kiáltá a testvérem, miután elolvasta. Férjhez készül menni és ugyanakkor majd kisírja a szeméit és azt kívánja, hogy bár meg volna halva. Mit jelent ez?
— Nem tudom, — mondám, üres tekin-tettel és csudálkozva. Nem értem.

Jack éppen akkor lépett be. A fiu fá-radtnak és kimerültnak látszott. Ő többet dol-gozott és kevesebb pihenést engedett meg magának, mint a menyit látni szerettem.
— Fiam, ugy-e kemény napod volt? — kérdém, a mint kezet szorítottunk.
— Nem volt keményebb, mint rende-sen, de én egy küssé fáradtnak érzem ma-gamat. — Rekkendő meleg van. Pen néni, kész a tea? — Borzasztó szomjas vagyok.
— Nehány percz mulva megkapod. Mi már teáztunk, — mondá Penelop és én bűnösnek éreztük magamat, amint arra gon-doltam, hogy mivel fogyasztottuk el azt.

— Megyek és lerázom magamról ezt a port, de hamar készen leszek vele!
Jack kiment a szobából és hallottam a lépcsőn felmennit.
Egy pár percz mulva ismét lent volt és szembe állott velem.

— Ő itt volt! — kiáltá.
És ekkor tudtam, hogy a Rozamond rózsáival mi történt.
— Igen, fiam, — dadogtam zavarodot-tan. De nem maradhatott hosszasan. Azt gondolom, hogy valami dolga volt, a mit nem hagyhatott el; és — és —
— Hát ez mi?
Jack felbe szakított az én ügyetlen melegségem közepette. Meglátta a térdemen levő hírlapot és a kezébe vette, mielőtt meg-akadályozhattam volna.

Szeméi rögtön megkapták azt a sze-rencesétlen jelzett helyet; átvilasztva és láttam az arcát elhalványulni és ötlet egész tes-tében remegni elannyira, hogy kezeiből ki-esett az újság.
— Ugy az a férfi, a kivel lovagolni láttam, — mondá. Rövid szünet után foly-tatá. Meg van ötven éves, mint egy nap, öregebb az atyjánál.
A nélkül, hogy egyebet mondott volna, az ötög ajtón keresztül kiment a kertbe és a Penelop teája rég meghűlt, mielőtt a fiunk ismét bejött.

is a számos taggal bírókban az időközben újra megalakult Ugron-frakció.

Nemzeti érület.

Kolozsvár, ápril 30.

A civilizációnak sok mindenféle neve-zetes nagy áldásai mellett, megvannak bizony a maga bűnei is. Hogy csak egy párt emlit-sünk hírtelenében: a civilizáció megnöveli az emberek önzését, mert roppant hatalommá teszi a vagyont, a minek a következménye a minden áron, minden eszközzel való törekvés a vagyonszerzésre; azután a civilizáció les-zállította a csöndes, nyugalmas, egyszerű életben való boldogság értékét, mert nagyra-vágyóvá alakítja át e társadalmat s az anya-got tolja előtérbe a mai ember vágyai főcél-jául, továbbá a civilizáció elszoktat bennün-ket attól, hogy megelégedetek tudjunk lenni, mert óriási külsőséget terem az életmódok között, s látván a milliómosok mesés urasá-gát, irigy szemmel nézven a gazdagok ké-nyelmét; könnyen abba a hibába esik az elkeseredett szegénység, hogy tulnytűzkodik a takaróján, vagy hogy csupán a mai nap-pal törődve, állandóan proletár életet él.

Idáig jutva, már csak egy lépés vá-lasztja el az embert attól az erkölcsi ha-nyatlástól, a mit a civilizáció legnagyobb bűnének tartunk: a kozmopolitástól.

A kenyérkérdés és a jólét után való mohó éhség kifejleszti az emberekben azt az önzést és minden nemes alapot nélkülöző gon-dolkodást, a melynek összes törvénye és imádsága ebben a mondatban rejlik: „Ubi bene, ibi patria“, a hol jól megy dolgunk, ott van hazánk.

Ki hitte volna csak néhány év előtt is, hogy ebben a mi aránylag csöndes, agrárius ekeszarvat markoló, nap sugarban fürdő, sza-bad levegőn élő magyar népünkben is oly rohamosan fogjanak meg a kozmopolitikus speciális eszmék, a melyek a nagyiparos államokban a civilizáció fáklavívó népei-nek a fiait közt találták meg legfanatikusabb apostolakkal!

Ki gonolt volna arra, hogy még egy félszázad sem fog eltelni a mi szabadság-harczunk után, az igazi honszerelmek léte-zésének a történelmi nagy dokumentuma utá-n: s már eljutunk mi is arra a lejtőre, a mely istent és hazát egyaránt megtagadva hanyatlának le a magyar kozmopoliták a legnemesebb dolgok iránt táplált közöny Tartarusában.

Kozmopoliták Magyarországon, a ma-gyar nemzet fiait között? — Mily hihetle-nül hangzik ez. — Hazátlanság a gondolat-ban, hazaszeretet hiánya a magyar anyák-tól

szült fiaik szívében! . . . hát nem megrendítő, nem lesújtó ez a tapasztalat??
Pedig meg van ez a bűn már minálunk is. A ki a magyarországi kozmopoliták je-lentkezéséről csak felületesen tud is valami igazat fog adni. Időn belül kell rendezni a hus-, a kenyér- és általában az ételmi szer-kérdést; nemcsak gazdag embereknek adja-nak ingyen — telket, hanem a szegénynek is — pénzért. A város atyáknak a munkás lakások dolgában kellene intézkedniök Ma-gyarország legfőbb városában stb. stb.

Ez ugyan rövid program volna, mégis sok van benne, melyet megadva a civilizá-czióknak csupán átkos rosszaitban részesülő népek — sok jót tennék velük.
Kenyer és pihenés, ez az, a mire kellő mértékben van szüksége egy munkás ember-nek, hogy lázadó hajlaminak eleje vétsék. A ki jöllekkott, s a ki fáradaimait egészséges, neki megfelelő lakásban kelő módon ki pi-henheti, az elszokik a zuglódástól, abban könnyű feltámasztani a nemesebb dolgok iránt is az érdeklődést, mert szabad az elméje, nyugodt a lelkülete s az egyszerű, de bizto-sított létfeltételek hálára hangolják az iránt, a kinek ezt a keveset is köszönheti.

Ez a jótévő valaki a nagy néptömegek-vel szemben első sorban mindenesetre maga az állam kell, hogy legyen, de az ország egés-zének, kivált a felső osztálynak bőven kijut e mellett a maga nem kicsinlendő feladata. Ha méltányoljuk a nép jogos kívánságát, ak-or ráteitük egyszersmind a sarkunkat a koz-mopolitástól.
Meduza-fejére, az pedig közös nagy ér-deke mindnyájunknak.

Nemzeti érület az, a mire szükségünk van. Nemzeti szóval, hanem tettel is hir-de-tett nemzeti érület, olyan a mely nem elég-zik meg saját kellemes mivoltában való gyö-nyörködéssel, hanem azon van, hogy meg-sokszorozza a saját lényét, hogy átvigye a hazafias érzelmeket a hazájokat megtagadni készülő beteg szívébe is.

A szíve szorult el az embernek, a mikor ezeknek a megtévelyedett szerencsétleneknek az elzüllött észjárásukról hall, vagy olvas. — A nemzeti érület teljes hijavál lévén, nincs bennök semmi féle vágy, a mi ide kölné őket a mi magyar hazánkhoz; ők ezt a földet nem szeretik, ők szülőföldjüket elátkozsák, ők szí-vesen látnának itt törököt, tatárt, zulukaffert, ha nekik kenyert ad.

Nincs szívök ezeknek a szerencsétle-neknek, de nincsen eszük sem. Azért kell helyettük gondolkodniök azoknak, a kiknek mind a kettőtől juttatott az Isten. Mindenek előtt nevelünk, fejlesztenünk kell a vallást, a nemzeti érület mindenikben, a kit a mi édes anyaföldünk, Magyarország fiának vall-

— Igen, fiam, menj el, — mondám; ezt el fogjuk igazítani. Beszélék Davidsonnal. Ez a legjobb, a mit most tehetsz.
A hangom talán többet fejezett ki, mint a mennyit kívántam, mert Jack, kinek arca kert felé fordulva, megrettent és saját-ságos kifejezéssel nézett reám, a mint meg-fordult.
— Teo bátyám, én nem tudtam, hogy maga tudja.
És ismét másfelé nézett.
— Ah, édes fiam! — És azt kívántam, hogy bár gyöngéd szívű asszony volnék, a mint a karját megveregettem. Lásd, én is voltam egykor fiatal. Az ifjak jellemé csak ismétlődése a régieknek. Én is keresztül mentem mindezekben.
— Bátyám, én soha sem gondoltam arra, hogy történt? — A kit szeretett, meg-hált?
— Nem fiam, még akkor nem, ámbár a te születésed előtt régt eltemettem. Nem; ő ahoz ment férjhez, a kit szeretett és a ki szintén szerette őtet.
(Folytatás következik.)

hat; meg kell értetnünk, hogy honszerem nélkül nem lehet igazi idealizmus senkiben sem s a kinc az elméje nem eléggé művelt arra nézve, hogy megtudja tenni a különbséget, abban a példát által keltsük fel a vágyat a hazafiasságra, hogy önkénytelenül is óhajtsa azt az örömet, azt a lelki emelkedettséget, mely a legeszményibb, legszentebb érzületből, a hazaszeretből fakad s örömmel fogja elmondani a nagy költővel: Vörösmarty Mihályiál;

"Háznak rendületlenül,
Légy hive oh magyar
Bölcsöd ez s majdan sírod is,
Mely ápol s eltakar."

Rotond.

Nyílt levél

Méltóságos és Főtisztelendő Gróf Majláth K. Gusztáv erdélyi róm. kath. püspök ur Ó kegyességéhez.

Méltóztassék megbocsátani kegyességem, hogy egy igen fontos vallásérkösi és nevelésügyi kérdésben ez uton bátorokunk kegyességéhez fordulni.

Marosvásárhely sz. kir. város törvényhatósági bizottsága még 1897. évi június hó 3-án tartott közgyűlésében, 1898-ban miniszterileg jóváhagyott szabályrendeletet alkotott a korcsmák, sörházak és pálinka-mérésekről. Ezen szabályrendelet 2 §-a szórul-szóra a következőket tartalmazza:

"Korcsmák, sörházak és pálinka mérések templomoktól, iskoláktól és oly középületektől, vagy hivatalos helyiségektől használják épületektől, a melyekben elhelyezve lévő intézetekre, hatóságokra stb. ezen üzemek közelsége zavarólag hatna, ötven méter távolságon belül nem nyithatók.

Marosvásárhelyt a róm. kath. főgimnázium a Széchenyi-tér és Kossuth Lajos-utca sarkán lévő ház emeletén van elhelyezve, a melynek a Kossuth-utca felőli földszinti helyiségei egy részben, tehát ép a gimnázium alatt és annak közvetlen bejáratát mellett évek óta nagy pálinka mérés és raktár volt, a melyben és annak környékén a társadalom legalsóbb elemei, hordárok s lézengők, többnyire rovott multu érkeletelen egyének tanúztak, megbotránkozott aljas beszédekkel és viselkedéssel károsan befolyásolva a zsenge ifjúság erkölcsi világát.

Éveken át sok aggodalommal töltötte el ezen pálinka depo — az aljasságok ezen tanyája és forrása — a gyermekek nevelését és iskoláztatását szívükön hordó szülőket; a közönség pedig nem tudta magyarázatát adni annak, hogy micsoda indokok szözlötték a mellett, hogy a marosvásárhelyi róm. kath. anyaszentegyház tulajdonát képező eme háza épen az iskola kapuja mellé telepítette a legfőbb bűnök kuforrását, a pálinka mérést? És már régóta közös óhaj tárgyát képezte, hogy a tanuló ifjúság nevelése és közérkölciségeinek megővése érdekében ezen pálinkától gőzölgő tivornya tanyá onnan eltávolítottassék; a mi általános meglepedésre, a mult ősszel meg is történt, kivonult a pálinka depo.

Sajnos azonban, úgy értesültünk, hogy a háztulajdonos róm. kath. egyházközönség ugyanezen helyiséget folyó évi május hó 1-től kezdve ismét ugyanolyan pálinkamérésnek adta ki, midőn is az az előtti állapot ott újra előáll, iskolába járó fiaink ismét szemlélői és tanúi lesznek mindama visszataszító viselkedéseknek, a melyek a pálinkától ittasult társadalmi söpredéktől származnak.

Egyedül kegyes főpásztorunktól reméljük ezen visszás helyzet orvoslását, miért is hozzákiáltunk és keresztényi alázatossággal kérjük, hallgassa meg esdő szavunkat s kegyeskedjék közbelépni és megakadályozni, hogy kath. anyaszentegyházunk szégyenére, gyermekeink iskoláztatásának és vallásérkösi életének megfontására, a marosvásárhelyi róm. kath. főgimnázium tövében a pálinka depo ismétellen beállítassék.

Akadályozza meg Főtisztelendő atyánk, kegyes patronusunk, hogy serdülő fiainknaponta több ízben a pokol kapuja előtt kelljen eljárniok s az onnan leselkedő bűnök esetleg megrontsák gyenge lelküket.

Hódolatleljes tisztelettel s keresztényi alázatossággal öröklünk Főtisztelendő kegyes atyánknak, főpásztorunknak

Marosvásárhely, 1899. ápril hó.

Legalázatosabb szolgálói
Több hithű kath. polgár.

Párisi levél.

Páris, április 27.

Méline a földműves hitelszövetkezetekről.
A volt francia miniszterelnök Méline ki nagy pártfogója a francia földművelési érdekeknek, a földművelők által Franciaország keleti részében összehívott értekezlet elnökévé lett megválasztva. Ezen ér-

tekezletnek, a mely Epinal-ban a városházán lett megtartva, célja földműves hitelszövetkezeteket alapítani. Méline ur az értekezleten tartott beszédében kiemelte a községi hitelszövetkezetek üdvös voltát.

Az első és föltétel — mondá Méline ur — a mely nélkül egy hitelszövetkezet sem állhat fenn az, hogy ezen hitelszövetkezetek a földművesek által és lakóhelyeiken állítottassanak fel.

Csak is így, ha a szövetkezetek a lakóssokkal folytonos érintkezésben állanak, képesek azok az adások munkaképességét megbírni, azoknak becsületesség és hitelképesség felől tiszta tájékozást szerezni.

Az adófizetés képességeért ezenkívül egy jótállónak kell szavatolnia. A jótálló adandó alkalommal ugyanily viszonszolgálatot kíván, a miből a legegyszerűbb és legjobb viszonszolgálat létezik.

Méline ur további beszéde folyamán annak a meggyőzésének adott kifejezést, hogy a földművesek hitelszövetkezetének mintájára nem sok idő múlva az egyéb iparágakhoz tartozó munkások is fognak maguk között ily hitelszövetkezeteket alapítani. Csak is ily módon lehet a töke és a munka közötti békét elérni, ha a töke mindenki részére, ki munkás és becsületes, a hitelnyújtás által hozzáférhetővé tetetik.

A kasztoz, osztályok harcra így meg fog szünni, mivel elveszik létjogosultságát és így a szociális kérdés, ha nem is lesz végleg megoldva, de annak megoldásához egy óriási lépéssel fogunk közlelni.

Az örmények a béke konferencián.

Az örmény kolónia Vainában elhatározta, hogy egy a legelőkelőbb örményektől alakítandó gyűlést hív egybe, mely gyűlés a béke konferencia figyelmét lesz hivatva a örményekre felhívni.

Ezen gyűlés határozatait a béke konferencia elnökének valamint az összes nagyhatalmak külügyminiszterének meg fogják küldeni.

Az „Armenia” című folyóirat a mely Marseille-ben jelenik meg az örmények közközlésnek egy körlevélét közli, a mely az örményeket felszólítja, hogy ők is küldjenek egy képviselőt a béke-konferenciára. Ezen küldetésre Minas Thézas ur van kiválasztva, ki 1878-ban a berlini konferencián is képviselte az örményeket.

Az „Jravuk” című folyóirat azt írja, hogy ily fontos ügyben nem elegendő egy delegátus és ezért Guy de Lusignon herceget mint társ delegátust hozza javaslatba.

A francia hadserő szaporítása.

A francia tengeri haderőt a tengerentuli gyarmatok növekedése következtében ismét szaporítják.

Néhány év előtt 4 tengerészeti gyalogezreddel és 2 tüzér ezreddel gyarapították a tengerészeti gyalogságot, de ez nem bizonyult elegendőnek arra, hogy bizonyos exponáltabb területeket kellőleg lehessen megővni.

Mai napon vett értesüléseink szerint 100 hadnagy és alhadnagy valamint 50 altiszt a szárazföldi haderőből át lett helyezve a tengerészeti gyalogsághoz, 400 tiszt pedig önként jelentkezett ezen szolgálatra.

Mindenesetre dícséretre válik a francia hadsereg tisztikarának, hogy oly tömegesen jelentkeznek e nehéz küzdelmekkel és veszélyekkel terhes szolgálatra és a haza érdekében örömmel cserélnek fel azzal a helyőrségek csendes és kényelmes szolgálatát.

D'Arc Johanna emlékezete.

Azon nap évfordulója, a midőn d'Aren Johanna az angolok által ostromolt Orleans városát felszabadította, minden évben nagy pompával lesz megünnepele.

Az ünnepi beszédet a francia hősnő emlékeztetésére az idén mgs. Touchet orleansi püspök felkérésére folytán mgs. Ireland minnesotai püspök, az amerikai katolikusok lelkipástorja, fogja megtartani.

Az idén vasárnapra esik az évforduló és így előreláthatólag igen sokan fognak Orleansba utazni, hogy a hirnev amerikai hit-szónokot mgs. Irelandot meghallgassák, aki különben is a francia nyelvet teljesen bírja mert tanulmányait a híres seminariumban Belleiben végze el.

A. Saissy.

A fővárosi szabadságharczi gyűjtemények sorsa.

— Saját tudósítók sirgönyvelevele. —

Budapest, ápril. 30.

Ma tartotta meg a Stefánia-uti erklelye gyűjtemény helyiségében a kolozsvári orsz. történelmi erklelye-muzeum fővárosi központi választmánya előzetesen kihirdetett értekezletet.

A tárgy, mint említettük, az volt, hogy Kreith Béla gr. értékes, gazdag és tanuságos gyűjteménye hová helyezessék el, hogy az együtt maradjon és közkinccet képezzen.

A feltett kérdés fontossága okozta, hogy sok érdeklődő jelent meg, s ezek között országos tekintélyű férfiak vettek részt a tanácskozásban.

Ott láttuk ezek soraiában a következőket:

Krivácsy József ezredes, Komárom várának tüzér parancsnoka, Szinyeyi József 48-49-es honvédtiszt Komáromból, kir. tanácsos, s a nemzeti muzeum igazgatójára, Szentimrey Kálmán honvédménházi parancsnok, Herrmann Ottó és neje, Visontay Soma

orsz. képviselő, Ágoston József orsz. képviselő, Bartók Lajos, Kreith Béla gr., Kuszko István, Takaró Ferenc a kolozsvári ügyüteg irányzója, több 48-as honvédtiszt és számos érdeklődő.

Esterházy Kálmán gr. a muzeum tiszteletbeli elnöke bejelentette, hogy a megjelenésben akadályozva van. A gyűlés vezetésére Krivácsy ezredeset kérték fel.

A részletesen kidolgozott javaslatot, mely a helyzetet, s a tenni valókat összefoglalja, Kuszko István muzeum ör terjesztette elő.

Ennek rendjén a bizottság tüzetes szemle után konstatálja, hogy br. Helfert József v. b. titkos tanácsosnak, az osztrák császári muzeumok bizottsága főfelügyelőjének a gyűjtemény nagy értékéről és becséről adott tárgyilag véleményét osztja. Azonban nemzeti szempontból véve a dolgot, a gyűjtemény meg nagyobb értéket képvisel. Felemlítették, hogy a napokban dr. Kléh László városi bizottsági tag, Bartha Miklós, Szivák Imre képviselő tüzetesen megnézték a gyűjteményt, s annak értékéről nagy elismeréssel nyilatkoztak. Együttal azt is konstatálták, hogy a fővárosi a gyűjtemény becséről és történelmi értékéről kellőképpen nem tájékozottak.

Visontay Soma képviselő örömmel veszi az orsz. erklelye muzeum fővárosi választmányának e megindított akcióját. Utal arra, hogy a francia forradalom történetének egyesülete és muzeuma is országos testület, az ország különböző pontján működő választmányokkal és fiókokkal. Helyesnek tartaná, ha a muzeum központi igazgatása is a fővárosba tétetnék. Muzeum ör ennek lehetőségét kizártnak nem tartja, ez a dolog fejlődésétől függ.

A választmány kimondja, hogy e becses gyűjtemények együtt való megőrzése megfelelő elhelyezése, a közönség részére hozzáférhetővé tétele tekintetéből minden lehető megtesz.

E célból magát e napról kezdve permanenciába helyezi és a választmányt érdeklődő jelesebb hazafiakkal kiegészíti.

Állandó összeköttetést létesít a muzeum közp. igazgatóságával s gondoskodik arról, hogy e nemzeti közkinccet képező gyűjtemény gazdagítását és szemléletét sem helyiség hiány, se anyagi akadály ne gátolja.

Tekintettel arra, hogy a gyűjteménnyel a városi határozat szerint május 1-re ki kell költözni, egyelőre néhány heti időhaladékot kér a választmány a fővárostól. A kérés benyújtásával Visontay képviselő s a muzeum örre bizatik meg.

Együttal átír a muzeum az iránt is a székesfővárosához, hogy a gyűjtemény elhelyezésére valamely rendelkezésre álló középületben péld. a Károly-kaszárnyában boocsáson rendelkezésre helyiséget.

Ágoston József orsz. képviselő bizottsági tag felemlíti, hogy a székesfővárosnál kedvező a hangulat a muzeum elhelyezése iránt, csak a módot kell megtalálni a kivételre.

Visontay Soma szükségesnek tartaná, hogy ez erklelye tárgyak legalább részben vidéki városokban bemutatassanak. A választmány annál inkább helyesli ezt, mert ez iránt más városokból is intézetett hasonló kérés kimondatik, hogy ez iránt meg fognak tétetni haladéktalanul a lépések s már júniusban indítványozó kerületében Gyöngyösön létesítetik az első kiállítást.

Innen azután a szegedi és szabadkai meghívásokat fogja teljesíteni a muzeum s felkeresi az ország nagyobb erdélyi városait is néhány napi kiállításra. Pap Elek képviselő kéri Karczagot ki nem feledni. Ő kész nem csak bizottság alakításra, de ha szükséges még jegyeket is árusít kerületében.

A bizottság mindezekből örömmel látja minden oldalról a lelkesedést, mely biztositókat nyújt a muzeum jövőjének.

A választmány tagjai ezután megtekintették a Petőfi szobát is s a gazdag relikviák fölött szemlélt tartva, Szinyeyi József, Herrmann Ottó, Bartók Lajos ismétellen hangsúlyozták, hogy e gyűjtemény történelmi szempontból gazdag kincset képez.

Egyleti élet.

A kolozsvári tekész társaság tegnap közgyűlést tartott házsongárdi új otthonában. A gyűlés iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult s mintegy 45 tag jelent meg.

A közgyűlést dr. Csávássy Gyula elnök nyitotta meg, megemlékezvén az új teke pályá építéséről és a hely megvételéről. A társaság tagjai az elnök jelentését örömmel vették tudomásul s végül lelkesen megjelnezték.

A tárgysorozat rendén az alapszabályok szerint a tisztikart kellett megválasztani titkos szavazással. Elnök és tisztársai lemondván állásukról, korelnöknek Miázovszky Károly, korjegyzőnek dr. Esterházy László kiáltattak ki. Erre kezdetét vette a szavazás,

melynek eredménye az lett, hogy a régi tisztikar választatott meg újra.

Elnökké dr. Csávássy Gyula, alelnökké Székely Miklós, titkár Szabó Gyula, gondnokká Ladits Nándor és pénztárnokká Valentini Adolf.

Erre újra Csávássy Gyula foglalta el az elnöki széket s megköszönve a maga és tisztársai nevében a társaság bizalmát, igéri, hogy mindaddig, ugy ezután is, egész tehetőségével és buzgalomával munkálkodni fog a társaság javára.

Székely Miklós meleg szavakban emlékezik meg az elnök eddigi tevékenységéről s indítványozza, hogy osztatlan bizalmat és elismerést fejezzen ki a közgyűlés dr. Csávássy iránt. Egyhangy lelkes öljenzés volt rá a iránt.

Ezután új tagokat vett fel a gyűlés titkoszavazással.

Felvetettek: Cs. Pap József tanár, Lossy Gyula állományfőnök, dr. Pataky Jenő orvos, Pataky Sándor alkalmi, dr. Filep Gyula orvos, Winkler Miklós erdőszeti hivatalnok és Strobel Károly adóhivatalnok.

Ülés végén elnök dícsérő szavakkal emlékeztet meg Reschner Károly városi mérnökről, ki az összes építkezést tervezte, Csizmadia Gézárol, ki az építést felügyelte és Walz Lajosról, ki a kertét plániroztalta és kiváló ízléssel berendezte.

Meghívó. A Magyar Szent Korona Országai Vörös-Kereszt Egylete Kolozsvár városi választmányának 1899. évi május hó 7-én vasárnap délután 4 órakor a „Vármegye-ház” üléstermében tartandó rendes évi közgyűlésére. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv hitelesítő ki-küldése. 3. Titkári jelentés az 1898. évről. 4. Az 1898. évi pénztári számadás és a pénztárvizsgálat jelentésének előterjesztése; a föltüntetv megadása. 5. Költségvetés az 1899. évre. 6. Pénztárvizsgálat ki-küldése a következő évre. 7. A megürit választmányi tagsági helyek betöltése, illetve az intéző bizottság egyharmadrészének újraválasztása. 8. Indítványok. Kolozsvár, 1899. ápril hó 29.

Gróf Bánffy György, Dr. Banel János, elnök, titkár.

A közgyűlésen szavazattal bír minden alapító és rendes tag. A közgyűlés nyilvános és azon nem egyleti tagok is részt vehetnek.

ZENE.

Urbanetz Emilia sikere.

A „Neue Freue Presse” tegnapi számából vesszük át a következő sorokat: A napokban a Scheu tanár énekiskolája hangversenyt adott az Ehrbar féle teremben, melyet a legválogatottabb közönség töltött meg s a hangverseny igen fényesen sikerült. Általános figyelmet keltett Udvardy kisasszony drámai sopranja. A kisasszony, kit egyénisége, hangja és megjelenése egyenesen a színpadra utal. Oberonból az „Ocean aria” kifejezésteljes előadással a közönség tartós és ismételt tetzés nyilvánításait érdemelte ki. A közlésény többi része kevésbé érdeklő olvasóimkat, de kiemeljük a közölt sorokat, mert Udvardy kisasszony (Urbanetz Emilia) városunk szülőtte, s első sikereit épen itthon aratta győzközö cselehu hangversenyeken s egy márcz. 15-iki ünnepélyen.

IRODALOM.

Az Erdélyi Irodalmi Társaság

tegnap tartotta április havi felolvasó gyűlést a szokott, díszes hely közönség jelenlétében a város ház nagy termében Szász Gerő elnök elnökelete alatt. A gyűlés első tárgyát Márki Sándor, rendes tagnak „Az aradite-metőben” cz. felolvasása képezte. Felolvasó a magyar Golgotha nagy halottjairól, a ténhárom felistenről emlékezett meg egy 4-ik vértanúról Lenkei tábornokról, ki szint az aradi temetőben alusza álmaikat. Felolvasót a közönség zajosn megtapsolta. Ezután Fenczi Zoltán, Nagy Mór vendégnek Lendu főkötő nagy gondnal fordított, következőverseit olvasta fel: „Mult”, „Menedék”, „Ivász”, „Tavaszi pillanat”, és „Tavaszi halál”. A gyűlés harmadi pontját egy igen érdekes és szellemes elbeszélés képezte, melynek címe: „A vörös szakálu zsidó” s a melyt Hóry Béla rendes tag irt és Versényi György olvasott fel általános derűtség közö. Végül Csengeri János Zombori Ador vendégtől olvasott fel verseket: „A Szajna partján”, „Dalok a Szajna partjáról” és „Dal fészekről” ezimen. Zombori Andor egészen új ember a költészet mezején, de költeményiből itélve határozott költői tehetség rejlik benne A felolvasó ülés végével a Társaság zárt gyűlést tartott, melyen apró folyó ügyeket intéztek el.

SZÍNHÁZ

Beszámoló.

A Nemzeti Színház 1898 október 1-től 1899 május 1-ig összesen 242 előadása tar-

tott és pedig 208-at este, 34-et délután fél helyárrakkal. Bérletben volt 184 — szünetben 34 előadás. Általános bérletszűnetben volt a „Jogászbál.” Jótéony czélra 3 előadást engedélyezett az itendaturá, („Veres-kereszt”, „EMKE” és „Ithon”) a melyek szépen jóvádelmeztek a humanus és kulturális czeleokra.

Színre került összesen 125 mű és pedig dráma, szomorujátk és tragedia 24, (6 eredeti, 18 idegen) 8-er; népdráma 5, (1 eredeti, 4 idegen) 2-er; dramolette 2 eredeti 3-er; szímmű 13, (4 eredeti, 9 idegen) 35-ször; vígjáték 14, (3 eredeti, 11 idegen) 23-er; bohózat 12, (3 eredeti, 9 idegen) 20-er; opera 7 idegen 19-er; operette 20, (1 eredeti, 19 idegen) 64-er; népszímmű 19 eredeti 23-er; életpé 4 eredeti 10-er; tündér és néprege 4, (3 eredeti, 1 idegen) 4-er; drámai kép 1 eredeti 1-er; továbbá több drámai és operi részlet. Eredeti 47 darab adatott 94-er, idegen 78 színre került 155-ör.

Ujdlonságvolt az idényben 33 és pedig: Aranykalakalom (11-szer.) Varázsgyűrű. (4-szer.) Bohém-vág. (2-szer.) Talmi levezető. (6-szor.) Urasági idegen? (2-szer.) A gésai (14-szer.) A házőcsök ellenőre. (3-szor.) Himfyfalai. (7-szer.) Mozgófényképek. (5-ször.) Az él álom. (György Vilmos fordításában 3-szor.) Carven. (6-szor.) A fekete vér. (2-szor.) A árny ház. (5-ször.) Fel kisasszony. (3-szor.) Vador-madár. (3-szor.) Ababa. (8-szor.) Ízsaltóris. (2-szer.) A teknősbéka. (2-szer.) Gyurkovits leányok. (7-szer.) Gy honvéd története. (2-szor.) Mosoly. (2-szer.) Panperay 2-ik felesége. (2-szer.) Apotheosis. (1-szer.)

Vendég szerepek:

Iványf Jenő (3-szor.) Fenyvesi Emil 4-er. Köllmerné és Balogh Emma 3-er. Ujházi Ede 3-er. Góth Sándor 3-er. Láncey Ilka 2-er. A színházat a 242 előadásban 158405-en látgatták, mely számból átlagosan esik egy előadásra:

Drámában: 658. Népdramában: 707. Szímműben: 671. Vígjátékban: 565. Bohózatban: 637. Operában: 520. Operettben: 577. Népszímműben: 813. Életpékben: 701. Tündér és: 819. Népregeben:

Ezzel beszámolva működésünkről, mindenké meggyőződhetik, hogy a rendelkezésünkre álló eszközökkel igyekszünk minden jogos igénynek — a viszonyokhoz mérten — eleget tenni. Hogy ez mennyiben sikerült, annak megítéléséhez világos kepet nyújtanak ez adatok.

Kolozsvár, 1899. május 1.

A Nemzeti Színház igazgatósága.

Utolsó előadások. Az utolsó két előadás zsufozt ház előtt folyt le. Szombaton A gésát-at, vasárnap a Gyurkovics leányok-at adták. Mindkét előadást az óváciok teték érdekessé. „A Gésák” előadásán Székely Irénnek rendeztek tüntető óvációt. A kitünő énekesnő, ki az egész kolozsvári közönség rokonszenvével dicsekedhetik, olyan ünnepelésben részesült, mely pártját ritkítja. A második felvonásban egy gyönyörű ezüstkoszort adtak fel neki, s azután folytonos éljenzés és taps közepette adogatták fel a legfantasztikusabb virágállványokat, virágernyőt, virágkosarakat, csokrokat, melyek olyan nagy számmal voltak, hogy meg sem tudtuk számolni. Mikor mindent feladtak, egész virág-erdő volt a színpadon, s a hájos Mimoza boldogan hajlongott a tapsoló közönség előtt. Zajos tappsal fogadták Perényi Margitot is, az utánozhatlan Rolly-Pollyt, ki szintén kapott virágot. Juliette Komlói Emma játsza, kit hasonlóan csokorral leptek meg. Kassai Károly tiszteletől egy hatalmas babérkoszort kapott. Az előadás on új szereplő volt Korányi Frida, ki fess volt a tengerész ruhában. Pár szavas szerepben Vászahelyi Vilma-t ott láttuk. Az előadásnak különben bucsuelőadás jellege volt. Mindenki extemporezál. Nyárái, mint Vuncsi most is sok tréfát csinált. Legjobban sikerült az, a mi a második felvonásban mondott, mikor felköltötték:

— Jaj de szépet álmodtam... Azt ál-

modtam, hogy Nagyváradon voltunk és már vissza is jöttünk!

Később pedig, mikor a japáni rendőrök hátukra veték és a lábánál fogva huzozták ki, kétségbeesetten ordított: —

— Segítség! Jaj! Visznek Nagyváradra!

A másnapi előadás még inkább magán viselte a készülődés jellegét. A „Gyurkovics leányok” előadásán a bács-tamási látéképet zordon fenyegek képezték. Gyorsan legördült a darab is, eltáncoltak az utolsó csárdást, az öltözőkből kivonultak a színészek, a lámpákat kioltották és átadták a színházat a sü-tétség királynéjának.

Dal a hétről.

A százszorszép Május havát
Már Heine megalotta
S elbűvöl dallás nélkül is
Néhány évezred óta . . .
Jobb is lesz hát, ha himnuszát
A csalóágyra bízom,
A tudom ügyis gyenge vón' —
Jobban tesztem, ha házom.

Bizony, kis házias férme ránk,
Ugy testre, mint a zsebre!
Jobban folyik a fuidom,
Ha domborúbb a medre.
Papoknál ám másként van ez,
Ők már is tulhizottak,
S ezért sorányodás mián
Politizálni szoktak.

Mért veszik tőlük rossz neven
Ott fent a parlamentben,
Hogy a kúnt duló pártviszály
A szentegyházba ment be?
Csak menne bé s maradna ott!
Igy templom vón' az élet —
A melynek üdve, öröme
Ráan nézve semmivé lett . . .

Mért, hogyha jóban a hitünk
Megtörtén, eltiportan —
Ha fáj tudónk, agyunk, szívünk
En masse és libasorban —
Ha félünk, ránk dül a pokol,
Zsibbasztó önutatlat —
És vergődő lelktünkre szór
Ezernyi szörnyű vádat. —

Ha — ha — és — ha — de mind e ha
Csupán egy végbe csattan,
Ki így van, dalt ne írjon az,
Inkább lőjjön legottan —
Czélul vegye az önszívét —
Hogy biztosan találjon —
Hogy szünjék meg már verni — és
Ne tájjon ama tájon . . . . .

Igy tennék én, csak az maraszt:
Rosszabbul is lehet még,
S ha új baj jön, a régi lesz
Megamnyi édes emlék;
S minden emlékből dal ha lesz,
(Szívverem ára annak)
Jutalmul, majd, — száz év után —
S fejjául szobrot adnak?

Ndr.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 1.

Május 1-ével

uj előfizetést nyitunk.

Kérjük az előfizetéseket gyors megújítását, hogy a lap szétküldésében fenakadás ne álljon be.

Előfizetési feltételeink:

Egy negyed évre . . . . . 4 frt
Egy hóra . . . . . 1 frt 50 kr.
Eldő lehet fizetni bármely naptól kezdve.

A vándorló színház.

(Május 1.)

A vasuti állomásnál százakra menő publikum; a várótermekben, a Perronon pedig csupa borotvált képű férfiaczok, szebbnél szebb leányok, asszonyok. Bizonyosan színészek. . . . . Persze, hogy azok. De ugyan miféle sokadalom lehet itt? Valami vándortrupp utazik keresztül? Vagy mi a csoda? Nem. A borotvált képű férfiaczok: mind ismerős színészek — a szebbnél-szebb leányok, asszonyok pedig egytől-egyig: a mi színházunk ismerős női tagjai. Ők azok. Tudnia kell mindenkinek, hogy most a kolozsvári Nemzeti Színház utazik. Megkezdte nyári vándorlását. Épen úgy vándorol, mint az utolsó nyomorral küzdő színtársulat, a mely segély nélkül ide-oda kóborol egész évenben. Talán nincs mielő megelnie a kolozsvári színháznak? Talán éhen halna a társulat, ha itt maradna? Oh, nem! A kolozsvári színháznak van nagy szub-

venziója és olyan publikuma, melyhez hasonló az egész országban nincs.

Hogy miért kell Nagyváradra menni, a hol deficienzrel dolgoznak: azt ember érz fel nem tudja fogni. De azért elmennek. Felpakolják a díszleteket, ruhákat, a társulatot és elviszik Váradra — nyaralni.

Soha annyi kényszeredett, szomorú arezót, mint ma reggel.

Aha! Bizonyosan a publikum, mely sajnája, hogy a társulat eltávozik. Nem. A szomorubb arez a színészeké. Ők olyanok, mint az elitáltak.

Ki esudálkozna ezen? Mindeniknek otthona van s az otthon ki ne hagyja oda szomoruan? Sok a családjától válik el, melynek egy része itt marad, a másik Váradra megy. Szomorú is, költséges is ez a multság. Mert lám, a színész is embert szeretne nevelni fiaiból. Már most hogy iskoláztassa két városban? Vagy, ha így iskoláztatja, miből éljen? Szomorú, mindenképen szomorú. . . . . Mi eleget küzdöttünk, eleget beszél-tünk, eleget agitáltunk a költözködés ellen.

Segíteni nem lehetett rajta, mert nemcsak rajtuk mult. A kolozsvári Nemzeti Színház tovább fog vándorolni és vándorol mindaddig, míg a Nagyváradiak nem építenek új színházat. Most pedig még egyszer elbucszunk és bizunk a nagyváradiakban, bizunk bennük, hogy nem engedik többet városukba a kolozsvári színtársulatot, hanem saját társulatot követelnek maguknak.

Most pedig részvétellel mondunk búcsút mindazoknak, kiknek fájdalmas, szomorú volt az édes otthonról való válás. . . . . Végzetlják magukat a jobb jövő reményében!

Nyolcz órákor robotgott el a különvo-nat a pályaudvarból. Alig, hogy eltávozott, plakátokat ragasztottak a falakra, a mik orfeumok érkezését hirdetik. Aztán egymás után megnyílnak az orfeumok, czirkusz és több efféle komédia.

Csinálnak is jövedelmet szépen. Nem-csak egy, hanem két színház is megélhetne abból a pénzből, a mit ezek visznek el innen. Mert az orfeum többbe kerül, mint a színház. Aztán meg germanizálnak is ezek az orfeumok. A jó-zízlést is rongják.

De azért nekünk orfeumot kell élveznünk nyáron és nem színházat. A mi szubvenzionált színházunknak Nagyvárad veszi hasznát. Jó nekünk a zengeráj is! Azért ápolituk, pártoltuk, fejlesztettük ezt az intézetet! Azért látogattad, oh kedves publikum, olyan buzgón a télen, hogy most azt mondják neked: — Kuss! Nesze neked nyárára czir-kusz, orfeum, zengeráj!

Meddig tart ez az állapot? Ezt leg-feljebb Nagyvárad polgármestere tudná megmondani!

— **Husvét.** A görög katolikus hitfe-lekeztettek tegnap ülték meg Husvét első napjának ünnepét. Ez alkalomból egy a görög katolikusok, mint a görög keletiek templomaiban ünnepélyes isteni tiszteleteket és egyházi szónoklatokat tartottak. Mindkét templomban nagyszámu ajtatóskodó közönség vett részt az istentiszteleten. A helyt állomásozó katonai helyőrségnek e felekezeté-hez tartozó tagjai, egy a honvédség is a Minoriták templomában tartott istentiszteleten vett részt. Mise alatt a katonazenekar játszott.

— **Buzaszentelő.** A r. kath. egyház tanításai között foglaltatik az is, hogy az emberek vetésére, mint az élet és jólét egyik főforrására, a papság Isten áldását esdje le és ajánlja oltalmába a vetést, mind-járt a tavasz kezdetén. A r. kath. egyház e tanításhoz hiven, minden évben körmenetet rendez a mezőkre s az ajtatóskodó hívek társaságában a papság megszenteli a vete-seket a buzaföldeken s Isten oltalmába ajánlja azokat. Ez a szép és megható ünne-pegy Kolozsvárt tegnap délelőtt folyt le. Ez alkalomból a főterei plébánia templomban ünnepélyes istentisztelet tartott, mely reg-gel 8 órákor vette kezdetét. A misét *Biro Béla* apátplebános mondotta megfelelő segéd-let mellett s mise után ugyancsak ő *Neurth-ler Ödön* és *Medgyesi János* lelkészek segéd-kezése mellett vezette a körmenetet. A menet 9 órákor indult ki a templomból. Részt vettek benne az egyes ipartársaságok zászlói alatt, a r. kath. főlelmi és a főgymnasium ifjúsága és a belvárosi leányiskola növendékei testi-lileg és óriási ajtatóskodó közönség. A menet az Unió-, Sétater-utczák és a Sétater-én át vonult ki a Rákóczi-hegy alatt el-terülő buzaföldekhez, a hola szentelési

szertartás végezetett. A körmenet 11 órákor érkezett vissza a templomba.

— **Uj tabornok.** Az idei májusi elő-leptetések alkalmából a király *Pap Béla* ez-redest, a kolozsvári 21-ik honvédelmi gyalog-dandár parancsnokát *tabornokká* nevezte ki. A köztestületben álló főtiszt előtt tegnap és ma, főleg a tisztikar magasabb állásu tag-jai sürőn jelentek meg s fejezték ki előtte szerencsekívánataikat.

— **Május elseje.** Ma napfényes, majd borongós idővel köszöntött ránk Május el-seje, a tavasznak ez a hivatalos és mindenki által várt himnöke. A kik a kora reggeli órák-ban még aludtak, azokat a két katoná zenekar ébresztette fel álmaikból. A zenekarok a hagyományos szokás szerint reggel öt ó-ra-kor indultak ki a lakanyából és vidám in-dulókkal járták be a főbb utcákat, mindenütt nagy tömegek által kísérove. A sétateren már reggel öt óra után kezdődött meg a szokott népvándorlás ügy, hogy hat óra körül már tele voltak a sétater utjai sétáló közönséggel. A májusi séta eltartott jóval hét óra utánig. Aztán is még folyton sokan tartózkodtak a kies helyen s élvezték az újja született ter-mészett báját és illatát. Az összes bérkocsi, omni buszok, kőzuti vasuti kocsiok zöld lomb-bal ékítve robotgokt ma végig az utcákon.

— **Záró ünnepély.** A kolozsvári ipar-iskolák előjárósága által a technológiai ipar-muzeumban rendezett 11-ik tanoncunmuka-kiállítás bezárásául tegnap délután 3 órákor a muzeum egyik termében nagy közönség jelenlétében szép ünnepély folyt le, melyet *Reményik Károly*, az ipartestület elnöke nyitott meg rövid beszéddel, melynek elhang-zása után *Hirschfeld Lajos* ipartestületi titkár osztotta ki a tanulóknak az okleveleket és jutalmakat. Majd *Kiss S.*, mint a felügyelő bizottság tagja, ennek nevében néhány szóval bezárta az ünnepélyt. Köszönetet mondott a közreműködőknek s buzdította kitaratása az ifjúságot. Az ünnepély elején és végén *Böjthe László* vezérirányító vezénylete mellett az ipartanonez iskolák első oszt. növendékei énekelték a Hymnusit és Szózatot. Az ünne-pélyen jelen volt *Szencsina Géza* polgár-mester is, a ki nagy érdeklődést tanusított ez ipari mozgalom iránt s a hit a közönség beléptekor lelkesen megéljenzett.

— **Társas vacsora.** A kolozsvári iparos tanonez iskolák tanári testülete abból az alkalomból, hogy fennállásának 25-ik évét zárta le a tegnapi igen szép sikerrel lefolyt vizsgálatokkal: társas vacsorára gyült egy-be a New-York szálló egyik termében. A társas vacsorán mintegy 50-en vettek részt. Természeten a szebbnél szebb pohárköszön-tőkben nem volt hiány. *Benedek Samu* állott fel elsőnek és méltatta azon ferli érdemeit, kinek lelkehez, szívéhez torrott az iparos iskola, a tanári testületre írta, élen dr. *Széchy Ákos* és Magyar *Andra* igazga-tókkal. Dr. *Széchy Ákos* az ipartestület jelen-lévő képviselőit, különösen annak elnökét *Reményik Károlyt* és titkárát *Hirschfeld Lajost* élteti. Poharokat ültettek még: *Remé-nyik Károly* Kiss *Sándorra*, *Elek Gyula* a tanári testület öt kiváló tagjára: *Benedek S.*, *Benedek J.*, *Szentgyörgyi L.*, *Nagy R.*, *Dézi L.* kártársakra, kik immár 25 éve szolgálják az iparoktatás ügyét. *Iszlai Márton* *Akeszmann Albert* és *Simonffy Istvána*, *Sólyom János* Kiss *Sándorra*, *Vezér László* dr. *Széchy Ákosra*, *Pallós Albertre*, *Sólyom Jánosra*, *Nagy Kálmán* *Demjén Ágostonra*, *Hevesy József* az iparszakiskola tanári karára stb. stb. A kedélyes összefövetelnek az éjjeli órákban volt vége.

— **A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara** ápril. 28-án tartott közgyűlé-séből. — A kamara újabban megismételte azon évenként feltérjesztett kérését, hogy *Kolozsvár* és általában az erdélyi részek vo-nassanak be a városközi telefon hálózatba, újabban azzal indokolva, hogy itt a törvény-hatósági távbeszélő hálózat, már 55 községet és 700-nál több előfizetőt foglal magába, a kik a székes fővárossal azonnal összekötte-té nyerne. — Az italméresi jövedékről szóló törvényjavaslat 5 §-a ellen az aradi kamara a kis kereskedők érdekében feltér-jesztést tett, amelyet pártolás végeit meg-kioldott. A közgyűlés a társkamara álláspont-ját teljesen helyesli s a maga részéről a *székes utalok forgalomba hozatását teljesen szabadlá* tenni indítványozza, miután az italméresi adó ügy is egyesítve van a termelési adóval, a kiméresi engedélyek díja pedig a körülátlan eladás mellett is biztosítható. E föltérjesztés a társkamarákkal is közöltek. — Az aradi társkamarának a *tiszta borok meg-nyitott hitelének helyreállítás* érdekében tett föltérjesztését a közgyűlés hasonlólag magávé tette és azon kéreessel toldotta meg, hogy a megjelölt hivatalos vizsgálatok eredménye az érdekelteket illetően láthatóvá téssek és ami fő, hogy a *vegyelmezés díjait hordozza az ál-lampényestér*. E díj magassága (esetenként 15 frt) akadályozza azt, hogy sok gyanus bort nem jelentenek be.

Örömmel üdvözölte a kamara a keres-kelemi minister azon intézkedését, hogy a *házasul összebonyolított ügyek* rendezéséhez hozzá fogott és a törvényhatóságok eljárását a házassági engedélyek kiadására nézve szabályozta.

Sajnálatlalt értesült a kamara arról, hogy a honvédelmi minister ur nem találta teljesíthetőnek a kamarák azon kérését, hogy a honvédek és közös hadsereg számára a kisiparosok által készített *bakancsokat* a ke-

rületi hadparancsnokságnak is át lehessen adni. Az ügyet a közelebbi kamarai cong-resszus napi rendjére fogja tűzni.

A *czipészek* Kolozsvárt tartandó III. orsz. congressusának költségeihez a közgyű-lés 100 forintot szavazott meg.

— **Uj igazgatósági tag.** A Focsiére bizt.-társaság a napokban tartott közgyűlésén elhunyt igazgatósági tag, *Szász Domokos* püspök helyébe az igazgatóságba *Simó Lajos* országgyűlési képviselőt egyhangulag megvá-lasztotta.

LEGUJABB.
Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításait és sürgöny-leveleit.)
A király érkezése.
Gödöllő, május 1.

Ö Felsege 4 óra 40 perczkor ér-kezett Paar főhadsegéd kíséretében Gö-döllőre. Az állomásnál *Kapczy* főszol-gabiró, *Egyed* államfőnök, a palotáb-an pedig *Pruzsinszky József* dr. plé-bános, *Nick József* igazgató, *Pirker* erdőmester, *Pettera* vadászmaster, va-lamint *Ubl* várkapitány és *Szofh* el-lenőr fogadták ő Felsegét. Az állomás-nál megjelent nagy közönség lelkesen éljenetzte a királyt. A napokban jött *Ferencz Ferdinánd* főherczeg is. A király rövid ideig marad *Gödöllőn*.

Szell a királynál és trón-örökösénél.
Budapest, május 1.

Ő Felsege *Szell Kálmán* minisz-terelnököt másfélórai audiencián fo-gadta. *Ferencz Ferdinánd* főherczeg teg-nap délután *Szell Kálmán* miniszterelnököt, valamint a kabinet többi tagjait audiencián fogadta. Holnap és hol-napután a zászlós urak a főrendiház és a képviselőház elnöksége, a tábor-noki kar, valamint a hatóságok fejei fognak ő Felsegénél tisztelegni.

Szobor leleplezés.
Nagy-Szeben, május 1.
Teutsch szobrának leleplezésére aug. 11-én, meghívják *Szellt* és *Wlassicsot*.

A Flóra gyár égése.
Budapest, május 1.

Vasárnap reggel öt óra óta veszedel-mes tűz pusztít a fővárosban. Szerencsés *József* vasuti őrs észrevette a tüzet, a ki rö-gtön értesítette a veszedelemről a tüzoltó-ságot. Az egész tüzoltóság kivonult, egy szinte a rendőrség is, mely csak nagynehezen tudta távol tartani a közönséget a pusztulás szin-teréről. A mentők is kivonultak és összesen hét tüzoltót részesítettek segélyben, egész délig.

A tűz most este még egyre tart. Megemlítjük, hogy a gyárat 1867-ben alapították.

Tűz a Krupp gyárban.
Kiel, ápril. 30.

Tegnap éjjel a Krupp-féle Germania gyár-ban tűz ütött ki, a mely több raktárt és gyári épületet elhamvasztott. Ma reggel 2 órákor a tüzet elfojtották már annyira, hogy az épülfelben lévő hadihajókat nem fenye-gette veszély. Az igazgatósági épületeket, valamint a terveket és rajzokat megmentették.

Országgyűlés.
Budapest, április 29.

A képviselőházban a vita ma is 170-ik szakasz, a Kanzel-paragrafus kö-rű forgott. A szakasz ellen beszéltek *Kabcsay*, *Rakovszky*. *Olay* Lajos *Rakovszkynak* felevele kijelenti, hogy a kath. papok *Rómától* függnek és ha a hazafissággal összeütközésbe jönnek a hazafissággal rovársára: *Románok* kell engedelmesskedniök. *Várossy Gyula* közbeszól: ilyen pap nincs. Zaj a néppárton. *Olay*: Ott van *Kossuth* temetése, megöltötték a harangozást. Nagy zaj a néppárton, hazugság hazugság, kiáltják.

Várossy oda kiáltja?
Bánffy csatlósa vagy.
Olay: **Czuki.**
Erre aztán roppant láрма tört ki. Az elnök hiába csenget, a nép-párton valósággal dühöngenek. A pa-dokat verik s elégtételt követelnek.
Olay oda kiáltja: *En* helyt állok azért.

A mit mondtam, annak ura is leszek.
Meszlényi Pál erre oda kiáltja:
Paraszt.
Olay: *Ki* mondta?
Meszlényi Pál: *En.*
Olay ezután így folytatja:
*Kossuth*ot is csak a katolikus papok mérték meggyalázni.
Roppant zaj a néppárton, miközben *Olay* háromszor odakiáltja *Rakovszkynak*:
— **Hazudik!**
Rakovszky kijelenti, hogy *Olay* sértéseit megísztelletésnek veszi.
Várossy, *Olay* személyes felszóla-lásai után *Zichy János* beszélt a sza-kasz ellen.

Főszerkesztő:
BARTEHA MIKLÓS.
Felelős szerkesztő és lap tulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR. *)
Kivonat
a kolozsvári aut. orth. izr. hitközség képvi-selőtestületének
1899. évi április hó 30-án d. e. 11 órákor a hitközségi irodában tartott ülésének jegyző-könyvéből.

Határozat a 2. ponthoz:
A képviselőtestület tántorithatatlan bi-zalommal ragaszkodik igen tisztelt elnöke,

SMIEL DÁVID urhoz,
ki hitközségünk felvirágzása körül, saját ér-dekeinek feláldozása mellett, elévülhetetlen érdemeket szerzett és megvetéssel utasítja vissza

az „Ellenzék” f. é. április 29-iki számában

névtelenül közzétett jogosulatlan támadásokat, melyek merő koholmányok és minden alapot nélkülöznek k.
Határozatilag kimondatik, hogy a hit-község hírlapi polemikába nem bocsátkozik, hanem az ügyet megtorlás czéljából bírói utra tereli.

Eredetiben aláírták:
Paskusz Miksa, *Schwarz József,* *Hübschmann Mór,* *Bergner Mór,* *Eisen Izidor,* *Léber Herrmán,* *Péterffy Mór,* *Goldmann Bernat,* *Selinger Simon.*
Nemes Gyula, *Wertheimer Miksa,* *Reikovits K.,* *Hellmann Salomon,* *Salomon Herrmann,* *Grünfeld Farkas,* *Stamberger Samu,* *Löbli Mihály,*

Mi történt a tegnapi?

Az „Ellenzék” tegnapelőtti számában megjelent levélre lett nagy riadalom.
Az előjáróság: elnök sógoraival és egyéb alárendeltjeivel sürgösen gyűlésre ülték össze a tegnap délelőtt és **bizalmat szavaztak** az elnöknek.

közgyűlés megerősítése nélkül

mit sem ér, deútánna tehát összegyűltek az elnök fuvarosai, sógorai és egyéb alárendelt-jei közgyűlésre, holott „Kolozsvár autonóm orth. izr. hitközségének alapszabályai” értel-mében (24. §) a közgyűlést csak a felső három osztályú adófizetők képezik, a fuvarosok pedig nem azok. Voltak persze mások is, közgyűlési tagok, a kik érdeklődéssel várták a történendőket.
Elnököt *Smiel Dávid* azon a gyűlésen, a mely az ő személyes ügyével foglalkozott. Nemde pikáns?
Titkos szavazást kértek, bizalmatlanság megszavazásáról lévén szó.
Az elnök látva vereségét előre, azt nem rendelte el, pedig az alapszabályok 52. §-sa szerint

„személyes ügyekben mindig titkos szavazás rendelendő el.”

Ehhez csak **nem kell commentár.**
Érthető, hogy ezután minden jó érzésű ember eltávozott a gyűlésből.
Az ott maradtok pedig bizonyára megszavazták a kétes értékű bizalmat s ma hihetőleg újból szólnék eresztik a *Smiel Dávid* nagyságot ország világnak tudtul adó hirt. Akad-e még, a ki hisz benne?
Az ügy, mint az már bejelentetett az alapszabály szerinti felsőbb hatóságnál fog folytatódni.
Még több hitközségi tag.
*) E rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

Hirdetések.

Sz. 147-899.

378. 2-2

Hirdetmény.

A kolozs monostori m. kir. gazdasági tanintézet főépületének, főkerézi és segédkerézi lakások vaspléh fedele megfestendő lévén, a munka teljesítésére vonatkozó zárt írásbeli s 50 kros bértárral ellátott ajánlatokat **f. évi május hó 6-ika déli 12 óráig** elfogadok. A megfestendő terület 2130 négyzetméter.

Kolozsvárt, 1899 évi ápril hó 26-án.

Gazdasági tanintézet igazgatósága.

Még alig használt

diszes ebédlő berendezés, magas szőnyeg divánnal, hálószoba berendezés, függönyök, tükrök, valódi perzsa szőnyegek, lámpák és egyes bu'ordarabok, valamint teljes konyha-felzerelés elköl'tözés végett azonnal és **jutányosan eladó Nagy-u. 11. szám, földszint.** — Ugyanott a lakás, 3 szoba, fűdőszoba azonnal kiadó. 393. 1-3

A kolozsvári téglagyár részvénytársulat

VII-ik rendes közgyűlését

1899 Május hó 9-én d. u. 4 órakor fogja megtartani.

A közgyűlés helye **Kolozsvár főtér 7. szám.**

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzleti idő eredményéről.
2. Határozathozatal a mérleg ugy a nyereség- és veszteségszámlának megállapítására nézve.
3. Alaptőke leszállítása.
4. Alapszabályok módosítása.
5. Igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása.

A közgyűlésen csak azon részvényes vehet részt s gyakorolhatja szava zati jogát, a ki a közgyűlést megelőző napig legalább egy részvényt le nem járt szelvényeivel együtt az arra kijelölt bizottságnál (Kolozsvár, főtér 7. sz. alatt) letétmentesített. (Alapszabályok 3. §.) 392. 1-1.

549-889.

391. 1-1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1899. évi 2015. számú végzése folytán dr. Papp József ügyvéd által képviselt Kolozsvári népbank, mint szövetkezet felperes részére Bánil Tárk és társai alperesek ellen 240 forint követelés s járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől folyó évi március hó 14. napján lefoglalt 2460 fetra becsült ingóságokra, a Kolozsvár városi kir. járásbíróság V. I. 344. - 899 számú végzésével az árverés elrendeléstől, annak az alap- és felülfoglalások követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna az árverésnek alperes lakásán Kúlmónostor-uteza 53a szám alatt leendő megtartására határidőül 1899. évi május hó 2. napján d. e. 10 órája tűztek ki, mikor a bíróságilag lefoglalt butorok, zongora, kocsi és lovakból álló ingóságok a legelőbbet igérőknek — készpénzfizetés mellett — szükséges esetén becsáron alul is elfognak adatsai.

Felhívatnak mindazok, kik az elővezetendő ingóságok vételárából a végrehajtató követeléseit megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás koráiban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert — különben csak a vételár főösslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottak. Kelt Kolozsvárt, 1899 ápril. hó 11. napján.

Ligeti József, kir. bírósági végrehajtó.

Biásini Szálloda

a legegészsámban berendezett és nagyobbított terem és kert-helyiségben

Hétfőn, május hó elsején

A tavaszi és nyári évad megnyitása.

NAPONTA

Nagy Variete Előadás

Zitter J. Oszkár igazgatása alatt.

Fellépte 16 elsőrangú műsoroknak, a bel- és külföldi legelőkelőbb mulatókból. Szenczáció a legnagyobb igényeknek megfelelő családi műsor. 395. 1-1

Kezdeté 8 órakor.

Zenekedvelők figyelmébe!

Ziterát addig ne vegyen senki, a míg a Menzenhauer és Schmid-féle Guitar-Ziterákat nem látta!

Amerika bámulatos technici találmánnyal lepte meg újra a világot. És a zenekedvelők páratlan lelkesedéssel ostromolják az összes európai államokban és kertületekben elhelyezett GUITAR ZITERA társaságot. A Zitera hangjegyei már magukban foglalják a gyakorlati oktatást is annyira, hogy teljes zeneismeret nélküli egyének is egyszeri magyarázat után képesek lejátszani minden darabot.

Magyarországi, illetve Budapesti székházunk jóváhagyásából a midőn szerenczés lehettem itt helyben Kolozsvárt egész Erdélyre kiterjedő Zitera termemet berendezni, felkérem a n. érd. közönség szíves érdeklődését. Raktáromon több száz Zitera áll a n. é. közönség rendelkezésére és bámulatos olcsó áraktól eltekintve, egyszerű mint termemet a kor igényeinek teljesen megfelelőleg ingyen oktatásra is berendeztem. 390. 1-26.

Egy Zitera ára 13 frt. Részletfizetésre 16 frt.

Egy évig a tőlünk vett Ziterákat ingyen hangoľjuk.

Kiváló tisztelettel Menzenhauer és Schmidt

Kolozsvári, belmagyar-uteza 25. szám.

Ügynökök helyben és vidéken magas jutalékkal fölvetetnek!

ERZSÉBET KÁVEHAZ.

Kávéházamat a kor minden igényeinek megfelelőleg

Kornis-uteza és Wesselényi Miklós-uteza sarkán rendeztem be.

Kérem a n. é. közönséget kávéházamat a mely minden igényeket kielégít, pártolni szíveskedjék.

A megnyitás e hó 29-én az az szombaton lesz.

380. 3-6.

Tisztelettel

A b e r l ő.

Legnagyobb nyeresemény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeresemény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben: **1.000,000 korona**

A nyertesek részletes beosztása a következő:

Korona	Jutalom
600000	1 jutalom
400000	1 nyer. á
200000	1 " "
100000	2 " "
90000	1 " "
80000	1 " "
70000	1 " "
60000	2 " "
40000	1 " "
30000	5 " "
25000	1 " "
20000	7 " "
15000	3 " "
10000	31 " "
5000	67 " "
3000	3 " "
2000	432 " "
1000	763 " "
500	1238 " "
300	90 " "
200	31700 " "
170	3900 " "
130	4900 " "
100	50 " "
80	3900 " "
40	2900 " "
50,000	nyer. és jut. összegben 13.160,000

Rendelőlevél levágandó.

Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... frt (utánvételezni kérem) (postautalvánnyal küldöm) A nem tetsző tör'endő.

Pontos cím

254. (7-0)

Török A. és Tsa.

a m. kir. szab. osztálysorsjáték

főelárusítói

BUDAPEST, V., Váczi körút 4/a.

Sok és nagy nyereseményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy és felmillió koronát.

GROSZ FRIGYES

az erdélyi részek legnagyobb varrógép- és kerékpár gyári raktára NAGYBAN ÉS KICSINYBEN. NAGYVÁRAD, KOLOZSVÁR, BESZTERCZE, Bazár-szoros. Főtér. Fautza.

Csakis elsőrangú és elismert minőségű gyártmányok!!

125 forinttól 300 forintig.

Raktáron: „Adria“ kitűnő magyar, „Peugeot“ világhírű francia gyártmány, „Beaston“ legjobb és legelőgésőbb angol gyártmány, „Nuricum“ legmodernebb lánctalpú, „La Mascotte“ legfinomabb uti félversenygép, „Schladitz“ elsőrangú német gyártmány, „Patria“ szintén elsőrendű német gyártmány, „Champion“ kitűnő luksuszgép.

Két évi jótállás. Első idényben mindennemű javítás ingyen.

Nagy gyári raktár mindenféle angol és német kerékpár felszerelési cikkekben.

Kitűnő minőségű „Acetylen“ lámpák teljes jótállás mellett.

Első minőségű „Calcium Carbide“ nagyobb és zsebben hordozható kisebb dobozokban.

Nagy mechanikai műhelyekben átalakítások és javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

„Continental“ gummi, légtömítők és köpönyegek s egyéb cikkek erdélyrészi és biharmegyei vezér-képviselőse.

Kényelmes részletfizetési feltételek.

M. A. V. hivatalnokok és állami tisztviselők, valamint egyesületek tagjai tetemes árengedményt élveznek.

Kerékpár iskolám 2 frtos tandíj mellett a „Torna-vivoda“ ban szép időben az e célra legalkalmasabb 600 méteres árnyas kerthelyiségében esős időben a Tornavivoda nagytermében rendelkezésre áll.